

Jagodičaste in druge užitne posebnosti za gojenje v posodah

Sadne in okrasne rastline vse več sadimo tudi v lonce in posode na terasah, visokih gredah in na manjših površinah. Hitra urbanizacija našega prostora in vse več ljubiteljev narave in samooskrbe živi v majhnih stanovanjih brez možnosti ureditve vrtov. Zadnje čase vse več pozornosti usmerjamo v gojenje rastlin v loncih in raznih drugih posodah. Veliko zanimanja je pritegnila plazeča peščena češnja. Za vas smo izbrali izbrane sorte malin, robid, ameriških borovnic, majskih jagod za gojenje v loncih.

Besedilo: Primož Brezovec, Zeleni svet

Foto: BV Visions, Wikimedia Commons, Pixabay, Charlotte Mackelden, Fajn Team d.o.o.

Na Zelenem svetu vsako leto poskrbimo za kakšno nenavadno sadno in okrasno novost. Letos predstavljamo kar nekaj zanimivih rastlin za sadni in okrasni vrt. Tudi sami bomo posadili in preizkusili jagodičaste novosti in posebnosti.

Nova sorta lončne maline, ki rodi na istoletnih poganjkih

Izvrstno in zelo rodno lončno malino 'Ruby Beauty' smo preizkusili lani, letos pa preizkušamo še izboljšano sorto lončne maline. Nova sorta lončne maline letošnje jeseni je sorta 'Yummy', ki rodi na istoletnem poganjku, kar pomeni, da nam ni treba čakati na pridelek v naslednjem letu kot pri drugih lončnih malinah. Pridelek je za tako majhno rastlino zelo bogat. Zraste le 45 cm in jo lahko sadimo v lonce in celo cvetlična korita. Tudi rez je zato enostavnejša, saj jo spomladi porežemo popolnoma do zemlje.

Plazeča peščena češnja je požela veliko zanimanja med vrtničarji

Plazeči grmiček je sorodnik češenj, ki pa je ne uvrščamo med jagodičasto sadje. Plazeča peščena češnja, kot jo pogovorno imenujemo, je prekrivni grmiček, katerega poganjki se plazijo po tleh. Če jo gojimo v loncih ali posodah, se na robu posod prevesijo preko lonca. Odlikuje jo zelo bogato belo spomladansko cvetenje, poleti pa lahko okusimo drobne plodove, ki so podobni domačim češnjam. Gojimo jo tudi kot prekrivno rastlino na brežine, škarpe in robova skalnjakov. Tako bomo uživali ob pogledu na spomladansko cvetenje, poleti pa nabirali užitne plodove.

Peščena češnja v polnem cvetu je tudi odlična pokrovnna okrasna rastlina.

Nižje sorte ameriških borovnic sadimo kot posodovke

V večje lonce sadimo izbrane sorte ameriških borovnic, ki so po rasti nizke in kompaktne. Nekatere so celo lepe v listih ali imajo rožnate plodove, kot je sorta *'Pink lemonade'*. Opisane sorte dajo sorazmerno perspektivne pridelke glede na svojo velikost in so primerne za urbane vrtove na terasah in balkonih. Zanimiva novost je pisanolistna ameriška borovnica, sorta *'Flamingo'*®, z mladimi rožnatimi listi, ki kasneje postanejo zeleno-beli. Ker je eden od staršev tega križanca priljubljena sorta *'Bluecrop'*, tudi pisanolistna ameriška borovnica dobro obrodi. Sorta *'Flamingo'*® je nižje rasti, zato jo lahko gojimo tudi v večjem loncu. Sorta *'Top Hat'* sodi med najnižje sorte ameriških borovnic in zraste do višine 60 cm. Zori od začetka junija do sredine julija. Sorta *'Northblue'* obrodi debelejšje plodove, ki dosežejo povprečje premera 15-18 mm. Rodi julija in avgusta. Tu sta še sorti *'Chippewa'*, ki je nekoliko višje rasti, in *'North Country'*, obe zorita julija in avgusta. Za sajenje vedno izberemo premizne lonce in ustrezno kislo zemljo za borovnice.

Sibirska borovnica *'Morena'*

Sibirske borovnice gojimo na vrtovih ali kot posodovke na terasah in balkonih. Sibirska borovnica ali majska jagoda, strokovno kovačnik, je izredno nezahtevna vrsta jagodičja, zato naj ne manjka v nobenem vrtu. Nižje sorte lahko sadite tudi v lonce na balkonih in terasah, visokih gredah in škarpah. Cveti zelo zgodaj, njeni cvetovi in poganjki so odporni na pozebo. Sibirsko borovnico oberemo že v drugi polovici maja. Sibirska borovnica je priljubljeno jagodičje, bogato z domačimi vitamini, minerali, antioksidanti. Uspeva v navadni vrtni zemlji, nikoli pa ni treba pripravljati kislega rastišča kakor pri ameriških borovnicah. Vrtni zemlji dodamo nekaj zrelega komposta in kakovosten substrat za sajenje v lonce. Rada ima odcedna in vlažna tla. Zbitih ilovnatih tal s stoječo vodo ne prenese. Priporočam, da skupaj posadite 4 ali 5 različnih sort in si zagotovite odličen pridelek. Najbolje je, da izbirate med sortami, ki imajo debelejšje plodove in niso grenki. Priporočam sorte, ki zrastejo od 1,2 do 1,5 m. To so sorte *'Blue Velvet'*, nižja rast (1,2 m), sorta se lahko sadi tudi v vrt, zaboje (nizka rast), primerna tudi za balkone in terase, *'Atut'*, nižja rast (1,2 m), sorta se lahko sadi v vrt, zaboje, primerna za balkone in terase, plodovi veliki do 2,5 cm, *'Backarskaya'*, nižja rast (1,2 m), sorta se lahko sadi v vrt, zaboje, primerna za balkone in terase, *'Siniczka'*, srednja velikost (1,3 do 1,5 m), dobra oprasevalka drugih sibirskih borovnic, *'Amphora'*, srednja velikost (1,3 do 1,5 m), plodovi bolj sladkega okusa, okusni, *'Morena'*, srednja velikost (1,3 do 1,5 m), obilen pridelek, plodovi so sladkega okusa, okusni. Foto: Fajn Team, d.o.o.

